

KZ-lejren Auschwitz-Birkenau blev endestation for over halvanden millioner mennesker – de fleste jøder.

60 år efter Auschwitz – og jødemission

Simone Veil, som er præsident for Shoah Foundation (en organisation der arbejder for at bevare mindet om Holocaust) og tidligere præsident for Europarlamentet, var en af talerne ved 60-årsdagen for Auschwitz's befrielse d. 27. januar 2005.

Som en, der som teenager selv overlevede Auschwitz med fan-

gennummer 78651, sagde hun i sin tale bl.a.:

“Hvad ville der være blevet af dem, disse millioner af jøder der blev myrdet som spæde, her eller i ghettoerne eller i andre af de nazistiske dødslejre?

Ville de være blevet filosoffer, kunstnere, store videnskabsmænd eller måske blot håndværkere eller familiemødre?

Jeg ved bare, at jeg ikke kan

lade være med at græde, når jeg tænker på dem.”

Bevægende ord. Og også udfordrende ord. Ikke mindst vi, der er involveret i jødemission, har en forpligtelse til at holde mindet om Shoah i live. Også – og ikke mindst på trods af – anklagen mod os om, at jødemission er en slags “Endlösung” på det jødiske problem.

Der var også Jesus-troende jøder,

hvis legemer gik op i røg fra gaskamrene.

Stille og uden polemiske undertoner kunne vi, der er involveret i jødemission, tilføje nogle spørgsmål til dem, Simone Veil stiller om dem, der blev myrdet som spæde:

Ville de være blevet Jesus-troende jøder, betydningsfulde ledere i den messianske bevægelse eller måske blot håndværkere eller

familiemødre, der havde fundet nyt liv i Messias?

Kun Gud ved det. Vi forstår ham ikke. Men i Jesus fortsætter vi med at stole på ham. Også når han skjuler sig for os.

Det sidste også sagt med flodbølgen i Fjernøsten in mente.

Kai Kjær-Hansen

To kostbare arkæologiske genstande i Israels Museum, som forskere tidligere har erklæret for ægte, synes at være forfalskninger. Kai Kjær-Hansen bruger anledningen til at spørge, om der også fuppes, når der drives jødemission.

Illustration: TEL/SBA

I januar-nummeret af Israelsmissionens Avis 2003 fortalte vi under overskriften "Sensationelt fund ... eller fup?" om et ossuarium, dvs. en knoglekiste med inskriptionen "Jakob, søn af Josef, bror til Jesus".

Flere anerkendte arkæologer mente, at kisten kunne have indeholdt de jordiske rester af Jakob, Jesu bror. Han blev dræbt i år 62 e.Kr., efter at han havde været en af urmenighedens ledere i Jerusalem. Vi skrev dengang, at man ikke skulle forvente – forudsat at knoglekisten var ægte – at det nogensinde med sikkerhed kunne afgøres, "om de tre personer, der nævnes i inskriptionen, er identiske med de personer, der er omtalt i Det Nye Testamente." De nyeste israelske undersøgelser peger på, at inskriptionen er et falsum, altså udtryk for et fupnummer. Inskriptionen på en anden arkæologisk genstand i Israels Museum er også erklæret for fup.

Det lille elfenbensgranatæble på Israels Museum skulle have været et levn fra kong Salomons tempel - men indskriften, der ligger til grund for identifikationen, er et falsum.

Om at narre sig selv

Af Kai Kjær-Hansen

En ting er at blive narret af andre. En anden ting er at narre sig selv. Når vi lader os narre af andre, kan det skyldes deres genialitet og vores mangel på samme. Måske iblandet en del naivitet. Og ønsketænkning. Men når vi narrer os selv – og andre – er vi de ansvarlige.

Siden 1980'erne har en af de store skatte i Israels Museum, Jerusalem, været et granatæble af elfenben, på størrelse med en tommelfinger, med inskriptionen: "Tilhørende Herrens tempel, hellig for præsterne." Den eneste genstand, som er bevaret fra Salomos tempel, i museets samling.

Fup med to inskriptioner

Ved årsskiftet meddelte Israels Museum imidlertid, at man efter fornyet undersøgelse kunne konstatere, at inskriptionen var blevet tilføjet i nyere tid, mens granatæblet selv nu dateres til bronzealderen, dvs. for ca. 3.400 år siden.

Kort tid efter årsskiftet rejste israelsk politi desuden sigtelse mod fem personer for gennem næsten et kvart århundrede at have stået bag avancerede falske arkæologiske "fund". Blandt disse er antikvitetssamleren Oded Golan, som i 2002 blev verdenskendt for at være i besiddelse af det såkaldte Jakobs-ossuarium med inskriptionen "Jakob, søn af Josef, bror til Jesus". Dette blev af nogle arkæologer betragtet som det ældste arkæologiske bevis på,

at Jesus har levet. Mange skrifttro kristne jubede. Det ser ud til, at tiden er kommet til at få armene ned.

Israels nationalmuseum anerkender ganske vist stadigvæk, at kalkstensskrinet er omkring 2.000 år gammelt. Men inskriptionen er et falsum foretaget i nyere tid.

Er dette tilfældet, må det indrømmes, at falskneriet er foretaget af en ekspert! Og med en sådan ekspertise, at selv en del respekterede arkæologer er blevet taget ved næsen. Efter sigende er disse to eksempler kun toppen af isbjerget.

Fup når det drejer sig om jødemission?

Gad vide om der også i mission, jødemission inklusive, foretages forfalskninger? Selv om meget af det, der siges er sandt og ægte, kan tilføjelser alligevel gøre sagen falsk.

I hvert fald fandt professor H.L. Strack, ved en international konference om jødemission i Leipzig i 1895 det nødvendigt at påpege, at omvendeshistorier må holde sig til den absolutte historiske sandhed.

Det gælder ens egen, som måske med årene bliver længere og længere og står i fare for at få nogle tilskrivninger, som ikke holder vand.

Det gælder de rapporter, man skriver om egen succes og mængden af folk, der er kommet til tro. Sagen er med bidende sarkasme udpenslet af tyskeren H. Lhotzky, F. Delitzsch's tidligere privatsekretær, i forbindelse med omtale af Josef Rabinowitsch's

arbejde. De er historisk set overdrevne, men alligevel værd at reflektere over:

"O, disse elendige missionsberetninger ... Mission behøver beretninger og penge. Den, der ikke skriver beretninger, kan ikke samle penge ind; den, der ikke samler penge ind, kan ikke drive mission. Man kan arbejde i missionen uden ånd, men ikke uden penge."

Hvad gør man med falsknerier?

Israels Museum købte det omtalte elfenbensgranatæble i 1980'erne for det anseelige beløb af 550.000 amerikanske dollars. I stedet for at gemme det bort og glemme dette ubehagelige falskneri har man besluttet, at det fortsat skal udstilles. På museets hjemmeside oplyses det, at museet mener, at det er vigtigt, at offentligheden forstår arbejdet med at fastslå ægtheden af oldsager og ser, hvilke teknikker der er involveret. "Granatæblet vil blive vist som et eksempel på denne igangværende proces."

I jødemission såvel som i al anden mission burde man tage ved lære af dette. Når man opdager, at man er blevet narret, bør man ikke feje det ind under gulvtæppet, men slå alarm.

Et godt eksempel til efterfølgelse gav Moishe Rosen, grundlæggeren af Jews for Jesus, på den syvende internationale konference afholdt af Lausanne Consultation on Jewish Evangelism i Helsinki 2003.

Moishe Rosens ord taler for sig selv.

Se nedenfor.

Den Danske Israelsmission og konflikten i Mellemøsten

Af Kai Kjær-Hansen

Når vi bliver stillet dette spørgsmål svarer vi officielt: "I Den Danske Israelsmission kan man have forskellige meninger om mange forhold – ikke mindst om de aktuelle problemer i den mellemøstlige konflikt."

Og vi skynder os – officielt – at tilføje: "Men vi står sammen om hovedsagen: Jøder har brug for evangeliet om jøden Jesus af Nazaret – deres Messias og hele verdens frelser."

Men vi har i de senere år gennem det, der er blevet sagt på årsmøderne og skrevet i Israelsmissionens Avis, forholdt os til emnet. Her to udpluk.

Udpluk fra 1998

Ved 50-års jubilæet for staten Israels oprettelse i 1948 ønskede vi tillykke med det runde tal. Og vi skrev:

"Nu kan man se på staten og på Israel på mange måder. Uanset om man mener, at staten Israel er en opfyldelse af gammeltestamentlige profetier eller ej, så er i hvert fald Israel som både fortidig og nutidig 'størrelse' vigtig for den kristne kirke. Glemmer vi det, går det ud over vor kristne identitet.

Igen: Uanset om man ser staten Israel som opfyldelse af gammeltestamentlige profetier eller ej – i Den Danske Israelsmission er der plads til ret så varierende syn på dette spørgsmål – og selv om man har en grundlæggende sympati, ja, endog udtrykker kærligheds-erklæringer til 'staten' – hvordan man så end får afleveret sådanne

kærligheds-erklæringer – og selv om man støtter staten Israels fortsatte eksistens og dens ret til beståen – så er staten Israel ikke en entydig størrelse. Som iagttagelse er dette en ren og skær banalitet ...

Og i forlængelse heraf: Selv om staten Israel er en jødisk stat, betyder heller ikke dette, at det er en entydig størrelse. Dels eksisterer der i Israel og i den jødiske verden som sådan mange opfattelser af, hvad 'jødisk' og 'jøde-dom' er. Og dels fungerer den demokratiske stat Israel på de allerfleste områder som en pluralistisk stat, hvor mange og modsatrettede opfattelser brydes.

Siger man, at man støtter staten Israel, giver man selvfølgelig et signal, men i konkrete tilfælde skylder man sig selv at definere, hvilken del af staten Israel man støtter, hvilke tendenser man

hilses velkommen, hvilke grupperinger man ængstes for. Enhver jødisk israeler må gøre det samme. Støtter man fx dem, der er parate til at afgive land for fred, er man naturligvis imod dem, der ikke vil give en tomme fra sig af det land-område, som staten Israel kontrollerer nu. Begge jødiske parter er grundlæggende enige om, at staten Israel skal eksistere, men de er grundlæggende uenige om, hvordan de faktiske problemer skal løses."

Udpluk fra 2001

"Selv om det er vanskeligt at bevare håbet om fred, gør vi det nu alligevel. Vi vil ikke bruge tanken om, at vi lever i de sidste tider, som argument for, at tingene ikke kan ændres til det bedre for de stridende parter. Vi vil ikke bruge håbet om Kristi nært forestående genkomst som

argument for, at fredsprocessen med dens indrømmelser fra israelsk side er imod Guds vilje. Så længe det hedder 'i dag', skal der kæmpes for fred og retfærdighed i verden – ikke mindst af dem, der venter Kristi genkomst.

Vi går endda så langt som til at sige, at der ikke gives noget specifikt kristent svar på løsningsen af de politiske problemer i Mellemøsten. Og vi er forsigtige med at trække skriftsteder fra Bibelen frem, som skulle angive 'bibelske' streger for, hvor Israels grænser skal gå. De streger må trækkes af politikere – gennem forhandlinger, hvor begge parter giver de indrømmelser, der er nødvendige for at sikre fred og retfærdighed for så mange som muligt. Det betyder også, at zionisme som politisk ideologi må bedømmes på samme måde som alle andre politiske ideologier."

